

**NUMER
SPECJALNY**

WYWIAD
Z PREZESEM MACIEJEM
BOBROWICZEM

NAJISTOTNIEJSZE
DOKONANIA
X KADENCJI

LICZBY
X KADENCJI

DWUMIESIĘCZNIK
SAMORZĄDU
RADCÓW PRAWNYCH

RADCA PRAWNY

XII KRAJOWY ZJAZD RADCÓW PRAWNYCH

WARSZAWA, 7 LISTOPADA 2020 R.

RADCA PRAWNY
wydawany od 1992 r.

WYDAWCA

Al. Ujazdowskie 18 lok. 4
00-478 Warszawa
tel. 22 821 99 71
22 821 99 72
22 626 82 49
e-mail: radca.prawny@kirp.pl

„Radca Prawny” w internecie:

www.radcaprawny.media
www.kirp.pl/publikacje/
dwumiesiecznik-radca-prawny/
 www.facebook.com/
magazynradcaprawny/

REDAKCJA

Jowita Pilarska-Korczak
redaktor naczelny

Tomasz Osiński
zastępca redaktora naczelnego

Klara Szczęsnowicz
sekretarz redakcji
tel. 22 821 99 71 lub 821 99 72
wew. 105
e-mail: radca.prawny@kirp.pl

Tomasz Działyński
Weronika Filiks
Stefan Mucha
Tomasz Scheffler
Ewa Urbanowicz

REKLAMA

tel. 22 821 99 71 lub 821 99 72
wew. 105
e-mail: radca.prawny@kirp.pl

STALE WSPÓŁPRACUJĄ

Krzysztof Mering
redaktor prowadzący
e-mail: mering@kirp.pl

Bogdan Bugdalski
Wiesława Moczydłowska
Wojciech Tumidalski

KOREKTA

Aleksandra Sachanowicz-Wrzal

PROJEKT GRAFICZNY, SKŁAD

Agnieszka Kielak
akartstudio.pl

ZDJĘCIA NA OKŁADCE

Archiwum KIRP

Numer dostępny tylko w wersji
elektronicznej, na stronie
www.kirp.pl/publikacje/
dwumiesiecznik-radca-prawny/

Fot. Edyta Rakowska

Drogie Koleżanki i Drodzy Koledzy

To już? Dotarliśmy do końca kadencji i nadszedł czas na kolejny, XII Krajowy Zjazd Radców Prawnych. Przez ostatnie cztery lata „Radca Prawny” starał się być wszędzie tam, gdzie działo się coś istotnego dla naszego samorządu. A w ostatniej kadencji tych wydarzeń nie brakowało. I choć można powiedzieć: „żyliśmy w ciekawych czasach”, to prawdą jest, że tęsknimy za czasami wolnymi od pandemii i politycznych ataków wymierzanych w środowiska prawnicze. Wierzę, że nadejdą!

W tym numerze, przygotowanym specjalnie na zjazd, podkreślamy, iż pierwszy raz w powojennej historii zawodów prawniczych udało się skonsolidować środowiska sędziów, radców prawnych, prokuratorów i adwokatów. Dwa Kongresy Prawników Polskich były sukcesem – nie tylko frekwencyjnym, lecz także koncepcyjnym. Dziś już wiemy, że obrona niezależności wymiaru sprawiedliwości to żmudny i wymagający konsekwencji proces, który przynosi efekty i który będzie musiał być kontynuowany.

W ramach podsumowania kadencji prześledziliśmy krok po kroku najważniejsze działania podejmowane przez nasz samorząd i doprawdy warto się z nimi zapoznać. Wiedzieliśmy, że była to kadencja wymagająca wszechstronnych działań odbywających się na wielu frontach: legislacyjnych, politycznych, „pandemicznych” i zwyczajnie ludzkich. Ale że było ich aż tyle?! Byliśmy tam i wiemy, że wykorzystaliśmy wszelkie możliwości, by przeciwstawić się łamaniu praworządności i nie poddać się zarazie. Informowaliśmy o przydatnych w naszej praktyce poradnikach, takich jak „Tarcza antykryzysowa” czy „Księga bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej”. Przedstawiliśmy ważne z punktu widzenia naszej pracy badania ankietowe oraz raporty dotyczące m.in. konkurencyjności jednoosobowych i małych kancelarii radców prawnych, a także identyfikacji oczekiwań klientów jednoosobowych i małych kancelarii radców prawnych. Pisaliśmy o RODO i tajemnicy zawodowej radcy prawnego. Wiele uwagi poświęciliśmy opracowaniom Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji KRRP.

Cieszymy się też, że coraz częściej zaglądacie Państwo na nasze łamy poprzez media elektroniczne.

Maciej Bobrowicz, ustępujący prezes naszego samorządu, powiedział nam w wywiadzie: „Zostawiam sprawnie działający samorząd, który dobrze zdał najtrudniejszy egzamin”. Jesteśmy dobrze przygotowani do następnych.

Jowita Pilarska-Korczak
redaktor naczelna

Zostawiam sprawnie działający samorząd

Rozmowa z **MACIEJEM BOBROWICZEM**, kończącym kadencję Prezesem Krajowej Rady Radców Prawnych.

● **To była najtrudniejsza kadencja z trzech, kiedy piastował pan funkcję prezesa?**

Rzeczywiście polityka weszła do prawniczego świata. Nie boję się dawać takiego przykładu, ponieważ to, co przez ostatnie pięć lat dotyka nasze środowiska, a zatem: sędziów, prokuratorów, radców prawnych i adwokatów, jest bez precedensu w historii Polski po 1989 r. W ciągu tych 60 miesięcy zniszczono Trybunał Konstytucyjny, podporządkowano prokuraturę politykom, skrajnie upolityczniono Krajową Radę Sądownictwa, zburzono funkcjonowanie sądów powszechnych i wreszcie

Polityka weszła do prawniczego świata. To, co przez ostatnie pięć lat dotyka nasze środowiska, a zatem: sędziów, prokuratorów, radców prawnych i adwokatów, jest bez precedensu w historii Polski po 1989 r.

wprowadzono do Sądu Najwyższego niezgodne z unijnymi i polskimi normami twory, które nie mają statusu sądu. To wszystko skłania mnie do stwierdzenia, że był to niezwykle trudny okres dla wymiaru sprawiedliwości.

● **Jaka zatem była rola samorządu radcowskiego w obronie tych wartości?**

Byliśmy wszędzie tam, gdzie decydowano o losach konkretnych rozwiązań. Byliśmy w Sejmie, Senacie. Pracowaliśmy w ramach komisji parlamentarnych. Wygłosiłem przemówienie w trakcie wystąpienia publicznego w Sejmie RP. Protestowaliśmy przed Sądem Najwyższym, braliśmy udział w Marszu Tysiąca Tóg. Przypomnę ponadto dwa prawnicze kongresy, które pierwszy raz od 1989 r. tak udanie zintegrowały prawnicze środowiska. To był pokaz naszej siły i jedności.

● **Pandemia stawiała chyba nie mniejsze wyzwania?**

Pandemia to nie tyle wyzwanie, ile największa próba, przed jaką stanął nasz samorząd. Nie tylko organizacyjna, lecz także koncepcyjna. Należy mocno podkreślić, że prace nad dostosowaniem samorządu do pandemii rozpoczęliśmy wraz z pierwszymi docierającymi do nas sygnałami o skali zagrożenia. Dlatego byliśmy na nią przygotowani. Przygotowani od strony organizacyjnej: przenieśliśmy w zasadzie funkcjonowanie samorządu do sieci, przyjęliśmy nowe rozwiązania informatyczne, przeszkoliliśmy pracowników i członków Prezydium oraz

Fot. Piotr Gilarski

MACIEJ BOBROWICZ

Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych

KRRP w ich stosowaniu. Co najistotniejsze, zamiast wykonywać nerwowe ruchy, przyjęliśmy strategię odpowiedzialnego reagowania na te wyzwania.

● **Co w niej było?**

Postanowiliśmy skupić się na dostarczeniu radcom prawnym i kancelariom niezbędnej wiedzy praktycznej o tym, jak prowadzić biznes w dobie pandemii. Zbudowaliśmy platformę szkoleniową, z której każdy mógł dowiedzieć się, jak bezpiecznie i efektywnie przenieść działalność w sferę intranetu, jak komunikować się z klientami i jak ich utrzymać. To była klasyczna wędka zamiast ryby. I strategia okazała się skuteczna.

● **A samorząd? Co pan zostawia następy?**

Zostawiam sprawnie działający samorząd, który dobrze zdał najtrudniejszy egzamin. Po ponad 30 latach doczekaliśmy się własnej siedziby. To jest dla mnie symboliczne podsumowanie. Będzie to nowoczesna siedziba nowoczesnego samorządu. Kupiona nie dla nas, lecz dla radców prawnych. Po to, by zarządzanie samorządem było jeszcze sprawniejsze i jeszcze bardziej nowoczesne. ■

KM

NAJISTOTNIEJSZE DOKONANIA X KADENCJI

■ Aktywność publiczna

Kongres Prawników Polskich i Społeczna Komisja Kodyfikacyjna

W czerwcu 2017 r. Krajowa Rada Radców Prawnych wspólnie z Naczelną Radą Adwokacką i Stowarzyszeniem Sędziów Polskich „Iustitia” zorganizowała w Katowicach Kongres Prawników Polskich. Kongres Prawników Polskich powstał jako platforma do dialogu na temat reformy, która powinna usprawnić wymiar sprawiedli-

wości, a także jako odpowiedź na zmiany, jakie rząd RP w ekspresowym tempie i bez odpowiednich konsultacji planował wprowadzić w wymiarze sprawiedliwości. W kongresie wzięło udział ponad 1,5 tys. osób reprezentujących wszystkie zawody prawnicze. Efektem prac była uchwała dotycząca priorytetów wymiaru sprawiedliwości oraz zapowiedź powołania Społecznej Komisji Kodyfikacyjnej, która przedstawi konkretne rozwiązania reformy sądownictwa.

2500

– tyle osób wzięło
udział w dwóch
Kongresach
Prawników
Polskich

II Kongres Prawników Polskich, Poznań, 1 czerwca 2019 r.

Fot. Piotr Gilarski

**SPOŁECZNA KOMISJA
KODYFIKACYJNA,
KTÓREJ
WSPÓŁPRZEWODNICZYŁ
PREZES KRRP,
OPRACOWAŁA M.IN.:**

projekt zmian przepisów w zakresie postępowania dyscyplinarnego

założenia do projektu ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa

projekt ustawy o obywatelskich sędziach handlowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw

raport dotyczący reformy sądownictwa administracyjnego

podstawowe założenia reformy sądownictwa administracyjnego

propozycje reformy sądownictwa administracyjnego

projekt zmiany Kodeksu karnego w części dotyczącej walki z mową nienawiści

zmiany dotyczące mediacji w postaci projektu zmiany ustawy – Kodeks postępowania cywilnego

W czerwcu 2019 r. w Poznaniu zorganizowano II Kongres Prawników Polskich. Podczas kongresu, w którym udział wzięło blisko tysiąc przedstawicieli zawodów prawniczych, dyskutowano o aktualnych, ważnych z punktu widzenia obywatela, problemach dotyczących polskiego wymiaru sprawiedliwości, prawie obywateli do sądów, zmianach w sądownictwie administracyjnym czy przeciwdziałaniu mowie nienawiści. Dyskusja koncentrowała się wokół trzech tematów:

„Nie ma wolności bez niezależności”

„Prawo do sądu oraz niezależność prawników”

„Przeciwdziałanie mowie nienawiści”

II Kongres Prawników Polskich zakończył się jednogłośnie przyjęciem uchwały zawierającej postulaty dotyczące dyskutowanych zagadnień. Zaapelowano w niej o wprowadzenie konkretnych regulacji dotyczących sądownictwa, m.in. o rozdział funkcji Ministra Sprawiedliwości z funkcją Prokuratora Generalnego. Sygnatariusze uchwały wezwali również do utrzymania tajemnicy zawodowej radców prawnych i adwokatów, bez której niemożliwe byłoby wykonywanie zawodu.

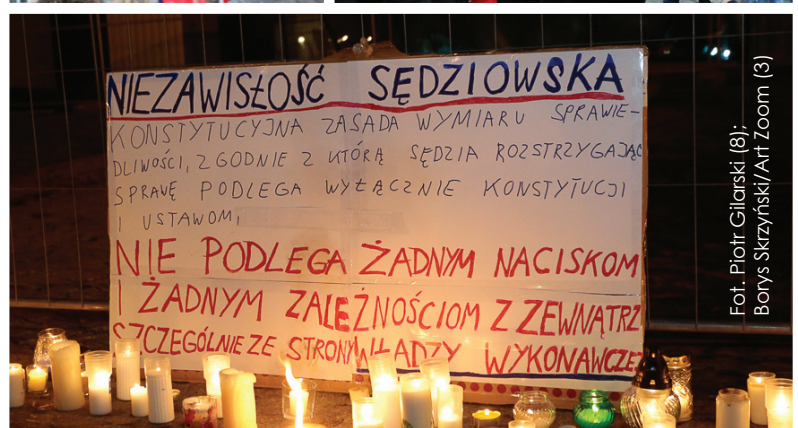

Fot. Piotr Gilarski

II Kongres Prawników Polskich, 1 czerwca 2019 r.
Od lewej: Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adw. Jacek Treła, prezes Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia” sędzia Krystian Markiewicz oraz Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych r. pr. Maciej Bobrowicz

**WOLNOŚĆ
JEST RZECZĄ BEZCENNA**

Wsparcie niezależności wymiaru sprawiedliwości

Przedstawiciele KRRP wraz z Prezesem Rady brali czynny udział w każdej z form zorganizowanego protestu wobec zmian naruszających niezależność sądownictwa. Począwszy od wystąpienia Prezesa KRRP przed gmachem Sądu Najwyższego po udział w tzw. Marszu Tysiąca Tóg w obronie wymiaru sprawiedliwości. Samorząd

radcowski czynnie wspierał te inicjatywy również na polu uchwałodawczym i eksperckim. Między innymi negatywnie zaopiniowano zmiany w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawie o Krajowej Radzie Sądownictwa, ustawie o Sądzie Najwyższym oraz ustawie – Prawo o prokuraturze czy też przedłożono opinię Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych w sprawie senackiego projektu ustawy z 17 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

KRRP oraz Prezydium KRRP przyjęły m.in. następujące stanowiska w obronie wymiaru sprawiedliwości:

stanowisko Prezydium KRRP z 17 lutego 2017 r. w sprawie proponowanych zmian w ustroju sądownictwa

stanowisko KRRP z 8 kwietnia 2017 r. w sprawie udziału samorządu radców prawnych w debacie publicznej o aktualnej sytuacji wymiaru sprawiedliwości

stanowisko Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z 13 lipca 2017 r. podkreślające znaczenie niezależnego Sądu Najwyższego i niezawisłych sędziów dla demokratycznego państwa prawnego

stanowisko Krajowej Rady Radców Prawnych z 26 lipca 2017 r. o pozytywnej ocenie decyzji Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o zawetowaniu ustawy z 12 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz ustawy z 20 lipca 2017 r. o Sądzie Najwyższym

stanowisko Prezydium KRRP z 9 kwietnia 2019 r. w sprawie postępowań dyscyplinarnych prowadzonych wobec sędziów sądów powszechnych

stanowisko Krajowej Rady Radców Prawnych z 7 grudnia 2019 r. w sprawie podjęcia działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa obrotu prawnego

stanowisko Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z 17 grudnia 2019 r. w sprawie proponowanych zmian w prawie o ustroju sądów powszechnych i ustawie o Sądzie Najwyższym

stanowisko KRRP z 3 października 2020 r. w sprawie naruszania niezawisłości sędziowskiej i niezależności sądów

Zakup siedziby Krajowej Izby Radców Prawnych przy ul. Powązkowskiej 15 w Warszawie ze środków własnych

Krajowa Izba Radców Prawnych zakupiła lokal biurowy przy ul. Powązkowskiej 15 w Warszawie z przeznaczeniem na nową siedzibę. 17 kwietnia 2019 r. podpisano akt notarialny.

Nowy lokal ma powierzchnię 680 m² i mieści się na pierwszym piętrze pięciopiętrowego biurowca na warszawskim Żoliborzu. Do dyspozycji KIRP będzie osiem miejsc garażowych. Lokalizacja biurowca zapewnia dobrą komunikację – położony jest niedaleko trasy S8, a przed wejściem znajduje się przystanek autobusowy. Zgodę na zakup lokalu przy ul. Powązkowskiej 15 z przeznaczeniem na siedzibę KIRP za kwotę 5,4 mln zł wyraziła Krajowa Rada Radców Prawnych na mocy uchwały nr 113/X/2018 r. Koszty wynajmu dwóch lokali na potrzeby KIRP – biura głównego w Alejach Ujazdowskich 41 oraz siedziby Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego w Alejach Ujazdowskich 18 – miesięcznie wynosiły (bez opłat za energię elektryczną) ok. 68 tys. zł (koszt waha się w zależności od kursu euro). Oznacza to, że w ciągu zaledwie siedmiu lat na wynajem samorząd wydałby kwotę ponad 5,6 mln zł, czyli więcej niż kosztuje zakupiona siedziba.

ŚRODKI NA ZAKUP NOWEJ SIEDZIBY KIRP

Cena lokalu: **5 400 000 zł**

* Uchwała nr 385/X/2018 Prezydium KIRP z 7 grudnia 2018 r. w sprawie przeznaczenia środków funduszu celowego na zakup lokalu z przeznaczeniem na siedzibę Krajowej Izby Radców Prawnych.

- I piętro
- 680 m²
- dwie sale konferencyjne
- sala rozpraw WSD
- 8 miejsc garażowych

Wizualizacja gabinetu prezesa w nowej siedzibie

Gabinet prezesa

Sala konferencyjna

Fot. Archiwum KIRP

Biurowiec przy ul. Powązkowskiej 15 w Warszawie

Fot. Home & Office

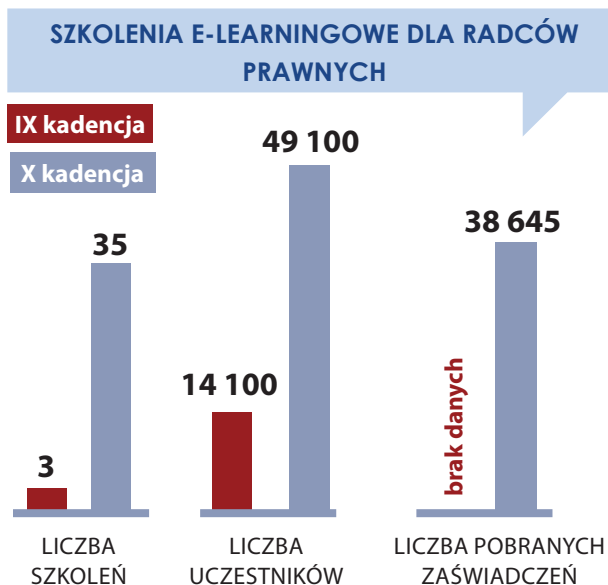
Ubezpieczenie OC radców prawnych po raz pierwszy przy wsparciu brokera

11 grudnia 2019 r. zawarta została za pośrednictwem brokera Willis Towers Watson Polska sp. z o.o. (WTW) nowa Umowa Generalna (UG) pomiędzy KIRP a Towarzystwem Ubezpieczeniowym AXA Ubezpieczenia TUiR S.A.

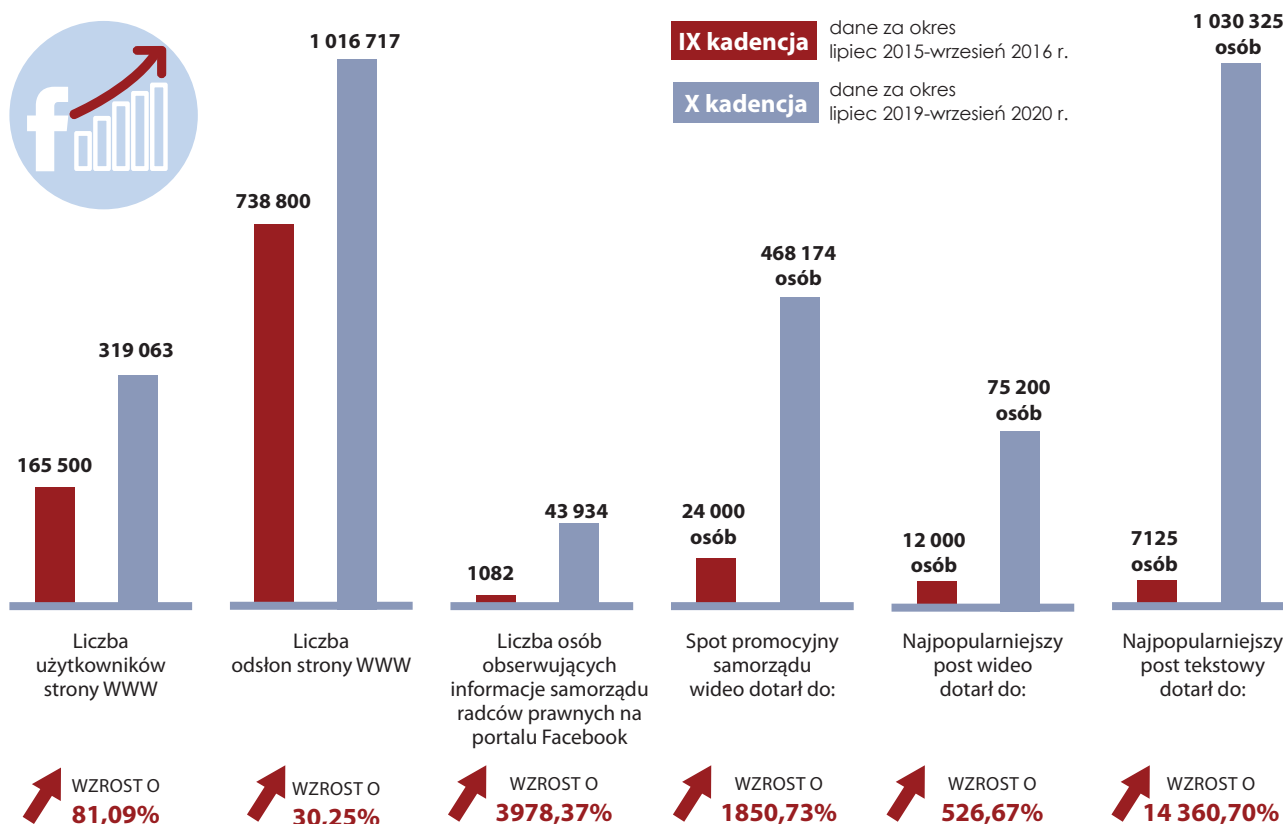
Wprowadzenie nowoczesnej tematyki do szkoleń e-learningowych

Szczególny nacisk położono na wzbogacenie oferty nowoczesnych szkoleń e-learningowych umożliwiających skorzystanie z nich przez radców prawnych w dowolnym miejscu i dogodnym czasie. Liczba szkoleń wzrosła o ponad 1000% (z 3 do 35).

Zwiększenie roli mediów społecznościowych w komunikacji z otoczeniem

Zintensyfikowano działania związane z promowaniem komunikatów KRRP poprzez media społecznościowe. Największy nacisk położono na portal Facebook. Nastąpił wzrost osób śledzących informacje KRRP na portalu Facebook z 1082 we wrześniu 2016 r. do 43 934 we wrześniu 2020 r., co stanowi wzrost o 4000%.

Unowocześnienie sposobu pracy agend KRRP

Od marca 2020 r. w związku z sytuacją zagrożenia epidemicznego członkowie Prezydium KRRP spotykali się co najmniej raz w tygodniu lub częściej na wideospotkaniach w celu omówienia spraw bieżących, jak również podejmowali decyzje za pośrednictwem elektronicznych środków porozumiewania się na odległość.

Wprowadzono możliwość przyjmowania przez Prezydium KRRP stanowisk w trybie obiegowym. Z możliwości tej w X kadencji Prezydium KRRP skorzystało kilkanaście razy. W X kadencji zaangażowano nowe technologie w pracy funkcyjnych członków samorządu i agend KRRP. Spotkania agend KRRP, w tym Prezydium KRRP, a także Krajowej Rady odbywają się – oprócz spotkań osobistych – za pośrednictwem aplikacji Zoom. Ponadto członkowie KRRP oraz Prezydium KRRP, podejmując decyzje w formie uchwał czy stanowisk, korzystają z aplikacji Głosuj24.pl. Jest to szybka i skuteczna metoda podejmowania decyzji w przypadku organów kolegialnych, których członkowie rozproszeni są po Polsce, a ich osobiste spotkanie nie jest możliwe.

Wsparcie radców prawnych w wykonywaniu zawodu

Przygotowano opracowania wspierające radców prawnych w ich codziennej pracy, w tym także w okresie zagrożenia epidemicznego. Do najważniejszych należą:

- „Ogólne rozporządzenie o ochronie danych (RODO). Poradnik dla radców prawnych i adwokatów”,
- „Tajemnica zawodowa radcy prawnego”, „Niezaletność radcy prawnego”,
- „Księga bezpieczeństwa w komunikacji elektronicznej w pracy radcy prawnego”,

- „Ocena zgodności Exchange Online, Gmail, iCloud Mail dla radców prawnych”,

a także:

- „Tarcza antykryzysowa – poradnik dla radców prawnych. Wybrane zagadnienia”,
- „Tarcza antykryzysowa dla przedsiębiorców. Wybrane zagadnienia”, „Poradnik – Pomoc państwa w kontekście epidemii COVID-19”.

Ponadto organizowano webinaria z ekspertami z różnych dziedzin, którzy swoją wiedzą i doświadczeniem dziellili się z radcami prawnymi, by wesprzeć ich psychologicznie w trudnej epidemicznej sytuacji czy w zakresie konkurencyjności na rynku dotkniętym lockdownem.

LICZBY X KADENCJI

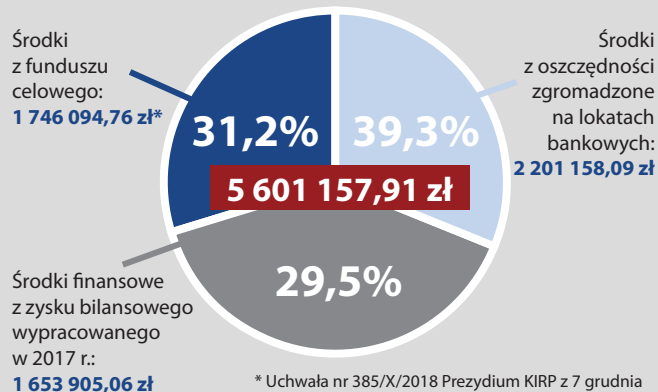

ZAKUP SIEDZIBY KRAJOWEJ IZBY RADCÓW PRAWNYCH

przy ul. Powązkowskiej 15
w Warszawie ze środków własnych

ŚRODKI NA ZAKUP NOWEJ SIEDZIBY KIRP

Cena lokalu: 5 400 000 zł

* Uchwała nr 385/X/2018 Prezydium KIRP z 7 grudnia 2018 r. w sprawie przeznaczenia środków funduszu celowego na zakup lokalu z przeznaczeniem na siedzibę Krajowej Izby Radców Prawnych.

SZKOLENIA E-LEARNINGOWE DLA RADCÓW PRAWNYCH

3

tyle szkoleń e-learningowych zorganizowano w IX kadencji. Wzięło w nich udział 14 100 radców

35

tyle szkoleń e-learningowych zorganizowano w X kadencji. Wzięło w nich udział 49 100 radców

↑ wzrost liczby szkoleń o 1000%

OŚRODEK BADAŃ, STUDIÓW I LEGISLACJI KRPP

257

tyle opinii, stanowisk, pism, uwag i ekspertyz przygotował OBSiL w X kadencji (do 25.09.2020 r.)

ZWIĘKSZENIE ROLI MEDIÓW SPOŁECZNOŚCIOWYCH W KOMUNIKACJI Z OTOCZENIEM

1082

tyle osób śledziło informacje na portalu Facebook w październiku 2016 r.

44 128

tyle osób śledziło informacje na portalu Facebook we wrześniu 2020 r.

↑ wzrost o 4000%